

Vergaderjaar 2006–2007

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 488

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 februari 2007

De werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen heeft onlangs het Commissiedocument COM(2006)818 inzake *emissiehandel broeikasgasemissierechten* besproken en besloten hierover een verkort fiche op te stellen. Dit teneinde de Staten-Generaal zo spoedig mogelijk te kunnen informeren over het standpunt van de regering.

Het verkort fiche bevat een beschrijving van het voorstel en een (voorlopige) beoordeling van subsidiariteit en proportionaliteit en het Nederlandse standpunt. Zodra beschikbaar ontvangt u het uitgebreide fiche waarin alle aspecten, vergelijkbaar met een regulier BNC-fiche, zijn uitgewerkt.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
B. R. Bot

1. Titel BNC-Fiche: Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van de EU houdende wijziging van richtlijn 2003/87 teneinde luchtvaartactiviteiten op te nemen in het systeem van emissiehandel van broeikasgasemissierechten in de EU

Dossiernr electr prikbord: nnb

Datum document: 20 december 2006

Nr. Raadsdocument:

Nr. Commissiedocument: COM(2006)818

Pre-lex:

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=195168

Nr impact assessment Commissie:

Behandelingstraject Raad: Raadswerkgroep Milieu op 15 januari 2007, Milieuraad op 20 februari 2007

Rechtsbasis: Artikel 175(1) van het EG-Verdrag

2. Essentie Commissievoorstel (max 15 regels):

In vervolg op de Commissiemededeling van september 2005 om de uitstoot van broeikasgassen door de luchtvaart middels diverse instrumenten te beperken, doet de Commissie het voorstel om richtlijn 2003/87 inzake emissiehandel broeikasgasemissierechten (emission trading system, ETS) te wijzigen zodat vanaf 2011 luchtvaartactiviteiten onder dit systeem komen te vallen. In dat jaar wordt gestart met toepassing van het ETS systeem vluchten tussen luchthavens binnen de Europese Unie. Vanaf 2012 moeten ook vluchten die vertrekken vanaf of aankomen op een luchthaven in de EU onder het ETS systeem vallen. Vanaf 2012 vallen dus ook vluchten uit niet-EU-landen onder de reikwijdte. Indien deze niet-EU-landen maatregelen nemen om CO₂-uitstoot tegen te gaan, kan de Commissie besluiten ze uit te zonderen van ETS luchtvaart.

De Commissie bepaalt het plafond/CAP van de totale hoeveelheid emissierechten in de EU. Voorts bepaalt de Commissie op basis van een benchmark de hoeveelheid gratis rechten voor de luchtvaartindustrie. Daarnaast wordt een door de Commissie nader vast te stellen percentage rechten geveild. Hiervoor komt een verordening. Nieuwkomers kunnen via een veiling rechten kopen. Luchtvaartmaatschappijen kunnen naast luchtvaartemissierechten ook bestaande CO₂-rechten (uit het bestaande EU-ETS systeem) kopen, alsmede ERUs (emission reduction unit, ingevolge Kyoto Joint Implementation) en CERs (certified emission reduction unit, ingevolge Kyoto Clean Development Mechanism voor projecten in ontwikkelingslanden).

3. Voorlopig subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel:

Subsidiariteit: Positief

Emissiehandel voor luchtvaartmaatschappijen kan moeilijk op een geharmoniseerde wijze door afzonderlijke lidstaten worden verwezenlijkt. Gelet op het internationale karakter van de luchtvaart zou emissiehandel door afzonderlijke lidstaten kunnen leiden tot verstoring van de concurrentieverhoudingen binnen de EU, maar ook internationaal, indien er geen afstemming is. Van belang bij emissiehandel voor luchtvaartmaatschappijen is dat in EU verband luchtvaartmaatschappijen op dezelfde wijze worden behandeld als ze vluchten uitvoeren vanaf luchthavens in de EU. Een stelsel van emissiehandel heeft de meeste voordelen indien luchtvaartemissierechten in de gehele EU kunnen worden verhandeld en geaccepteerd. Zonder een gemeenschappelijk kader vallen de economische voordelen weg van emissiehandel waarin kan worden gehandeld in luchtvaartemissierechten in de EU.

Proportionaliteit: Positief

Met de incorporatie van luchtvaartemissierechten in richtlijn 2003/87 inzake emissiehandel voor broeikasgasemissierechten wordt met de minst mogelijke extra maatregelen een zo groot mogelijk effect bereikt. Genoemde richtlijn biedt namelijk al een gemeenschappelijk kader voor emissiehandel. Gelet op het internationale karakter van de luchtvaart ligt het in de rede dat de Commissie het plafond vaststelt van de totale hoeveelheid luchtvaartemissierechten en het deel gratis dan wel te veilen rechten. De lidstaten blijven verantwoordelijk voor de toewijzing van luchtvaartemissierechten aan luchtvaartmaatschappijen. Ook blijven lidstaten verantwoordelijk voor het monitoren, verifiëren, handhaven en vervolgen. Hiermee wordt een evenwichtig stelsel geschapen.

4. Nederlands belang:

Nederland steunt de Commissie in de analyse dat het vanuit milieuoogpunt de voorkeur verdient dat het emissiehandelsysteem zo veel mogelijk vluchten omvat. Dat in 2011 wordt gestart met vluchten binnen de EU en vanaf 2012 alle vluchten die vertrekken vanaf of aankomen op een luchthaven in de EU past in het streven zo veel mogelijk vluchten onderdeel te laten uitmaken van ETS luchtvaart. Wel zal goed gekeken moeten worden naar de mogelijke consequenties in de relatie tussen Europa en andere landen, zoals de VS. Afstemming met besluitvorming in de International Civil Aviation Organisation (september 2007) over dit onderwerp is derhalve van belang. Voorts is Nederland voorstander van veiling van luchtvaartemissierechten. Het voorstel om de veilingopbrengsten te oormerken dient nog nader te worden bekeken, mede vanuit het oogpunt van subsidiariteit en proportionaliteit.

Tot slot is er een aantal onderzoeksvragen voor de Commissie onder meer over de juridische onderbouwing van het voorstel in relatie tot het Verdrag van Chicago en het stelsel van bilaterale luchtvaartovereenkomsten, het soort vluchten dat onder de richtlijn valt (waaronder de uitzondering voor regeringsvluchten) en effecten voor de bedrijfsvoering van luchtvaartmaatschappijen.